ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1974

Vyhlásené: 13. 2. 1974 Vyhlásená verzia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

8

VYHLÁŠKA

Ministerstva kultúry Slovenskej socialistickej republiky

z 28. decembra 1973,

ktorou sa vyhlasuje chránená krajinná oblasť Veľká Fatra

Ministerstvo kultúry Slovenskej socialistickej republiky ustanovuje po dohode so zúčastnenými ústrednými orgánmi podľa § 10 ods. 2 a podľa § 11 zákona SNR č. 1/1955 Zb. SNR o štátnej ochrane prírody:

§ 1

(1) Územie vymedzené v I. časti prílohy, ktorá tvorí súčasť tejto vyhlášky vyhlasuje sa za chránenú krajinnú oblasť „Veľká Fatra“ (ďalej len „oblasť“). Rozprestiera sa na území štyroch okresov Stredoslovenského kraja, a to

a) v okrese Banská Bystrica v katastroch obcí Harmanec, Staré Hory, Uľanka,

b) v okrese Dolný Kubín v katastri obce Kraľovany,

c) v okrese Liptovský Mikuláš v katastroch obcí Hubová, Liptovská Osada, Liptovské Revúce, Ľubochňa, Ružomberok, Stankovany,

d) v okrese Martin v katastroch obcí Belá-Dulice, Blatnica, Dolné Jaseno, Horné Jaseno, Folkušová, Konské, Krpeľany, Mošovce, Necpaly, Nolčovo, Podhradie, Rakša, Sklabiňa, Sklabinský Podzámok, Turčianska Štiavnička, Záhorie.

(2) Účelom vyhlásenia oblasti je ochrana a zveľaďovanie prírody a prírodných zdrojov, zabezpečovanie koordinácie jej hospodárskeho využívania v súlade s ochranou prírodného bohatstva a prírodných krás vzhľadom na ich všestranný kultúrny, vedecký, ekonomický, vodohospodársky a zdravotno-rekreačný význam.

(3) Ochrana prírodných hodnôt a zachovávanie určených podmienok ochrany oblasti je povinnosťou všetkých orgánov a organizácií, ktoré na jej území pôsobia, ako aj občanov, ktorí sa v oblasti zdržiavajú.

(4) Na území oblasti možno podľa § 6 ods. 3 a § 7 a 8 zákona SNR č. 1/1955 Zb. SNR vyhlásiť osobitnú ochranu jej významných častí.

§ 2

(1) Rozsah a podmienky ochrany oblasti určujú najmä § 12 ods. 1 a § 13 zákona SNR č. 1/1955 Zb.SNR, ktoré upravujú všeobecné zákazy a obmedzenia. Vychádzajúc z týchto ustanovení zákona možno len po dohode s orgánmi štátnej ochrany prírody:

a) vykonávať geologický prieskum ložísk, vrátane technických prác;

b) dobývať ložiská nerastných surovín;

c) vykonávať hydrogeologický a inžiniersko-geologický prieskum;

d) vykonávať archeologické výkopy alebo iné výkopy spojené s prírodovedeckým výskumom;

e) zavádzať nepôvodné druhy rastlín a živočíchov do voľnej prírody len v prípade vykonávania výskumov v rámci experimentálnej činnosti, ktorých výsledky rozhodnú o ich prípadnom hospodárskom využití;

f) meniť hranice lesného a poľnohospodárskeho pôdneho fondu, odnímať pozemky lesnému hospodárstvu a zalesňovať nelesné pozemky; pozemky určené v rámci delimitácie pôdneho fondu na zalesnenie organizácie lesného hospodárstva zalesňujú podľa plánu;

g) používať lesné a poľnohospodárske pozemky na iné účely;

h) mimo intravilánu obcí uskutočňovať stavby všetkého druhu (banské, priemyslové, inžinierske, rekreačné, obytné, garáže atď.);

ch) vykonávať také stavebné zásahy na doterajších stavbách, ktorými sa podstatne zmení architektonický charakter a vonkajší vzhľad stavieb a ich areálu;

i) mimo intravilánu obcí umiestňovať skládky a ukladať odpadky, s výnimkou priestorov, ktoré boli už skôr určené na tieto účely;

j) mimo intravilánu obcí umiestňovať informačné, reklamné a iné podobné zariadenia;

k) mimo intravilánu obcí odstraňovať a vypaľovať krovie, trávu a ostatnú vegetáciu;

l) hromadne používať pesticídy mimo lesných školiek a poľnohospodárskeho pôdneho fondu;

m) zachytávať pramene a vyvieračky na vodárenské účely.

(2) Rozsah vykonávania ostatných činností sa vymedzuje takto:

a) obhospodarovanie lesného fondu sa spravuje schválenými lesnými hospodárskymi plánmi, vypracovanými za súčinnosti orgánov štátnej ochrany prírody, zohľadňujúcimi spoločenské funkcie lesa, najmä vodohospodársku, pôdoochrannú a turisticko-rekreačnú;

b) rozvoj poľnohospodárskej výroby v oblasti a v jej ochrannom pásme sa uskutočňuje v záujme racionálneho využívania pôdneho fondu na základe komplexného plánu rozvoja poľnohospodárstva pre jednotlivé administratívno-správne celky , pričom treba zachovať prirodzený ráz krajiny. Pasenie sa postupne vylúči z tých priestorov, ktoré sú náchylné na eróziu;

c) pri všetkých zámeroch a zásahoch sa musí rešpektovať vodohospodársky význam územia. Z tohto dôvodu treba najmä zamedziť rozširovaniu erózie vylúčením príčin jej vzniku a erózne plochy asanovať. Vodohospodárske stavby akéhokoľvek druhu (nádrže, úpravy tokov, vodohospodárske, meliorácie a pod.) možno v oblasti realizovať len na základe príslušnej dokumentácie odsúhlasenej orgánmi štátnej ochrany prírody. Osobitnú starostlivosť treba venovať ochrane prameňov pitnej vody;

d) výstavba sa realizuje podľa schválených územných plánov so zreteľom na optimálne zachovanie neurbanizovaných priestorov prírodnej krajiny. Pri projektovaní a výstavbe treba prihliadnuť na charakter krajiny a na používaný materiál. Výstavba podnikových a súkromných chát, zriaďovanie táborísk, parkovísk a iných funkčných zariadení je dovolená len v priestoroch vymedzených orgánmi územného plánovania a štátnej ochrany prírody;

e) poľovníctvo a rybárstvo sa vykonáva podľa schválených plánov chovu a lovu zveri a rýb so zreteľom na zachovanie a zveľaďovanie prirodzených súborov spoločenstiev;

f) budovanie komunikácií sa vykonáva na základe schválených územných plánov. Rozširovanie a značkovanie turistických chodníkov a budovanie náučných trás sa uskutočňuje v súlade s koncepciou ochrany prírody v oblasti po vzájomnej dohode s orgánmi turistiky v Slovenskej

socialistickej republike. Dopravný prieskum na účely lesného hospodárstva sa vykonáva za spolupráce orgánov štátnej ochrany prírody a schvaľuje sa za ich účasti pri záverečnom protokole k lesnému hospodárskemu plánu;

g) výskum a prieskum, ktorý sa dotýka prírodných pomerov oblasti, evidujú a koordinujú príslušné orgány štátnej ochrany prírody tak, aby nedochádzalo k časovým a miestnym stretom záujmov alebo k nežiadúcemu poškodzovaniu chránených prírodných hodnôt. Úprava sa netýka výskumov a prieskumov na vyhotovenie územných plánov a plánov poľnohospodárskej a lesnej výroby;

h) príslušné poľnohospodárske orgány spolupracujú s orgánmi štátnej ochrany prírody pri projektovaní hospodársko-technických úprav pozemkov, dotýkajúcich sa stromov a krovitej vegetácie na území oblasti mimo lesa, ktoré sú predmetom záujmu štátnej ochrany prírody.

§ 3

(1) Územie vymedzené v II. časti prílohy tejto vyhlášky vyhlasuje sa za ochranné pásmo oblasti podľa § 11 zákona SNR č. 1/1955 Zb. SNR.

(2) V ochrannom pásme oblasti treba hospodársku a inú činnosť vykonávať tak, aby nedošlo k poškodzovaniu biologických a estetických hodnôt oblasti, najmä znečisťovaním ovzdušia, vôd a pôdy.

(3) Výstavbu mimo intravilánu obcí okrem prevádzkových stavieb lesného hospodárstva a poľnohospodárstva možno v ochrannom pásme vykonávať len so súhlasom orgánov štátnej ochrany prírody.

(4) O ochrane stromov rastúcich mimo lesa platí i v ochrannom pásme ustanovenie § 2 ods.2 písm. h) tejto vyhlášky.

(5) Pre výkon poľovníctva a rybárstva v ochrannom pásme platia podmienky uvedené v § 2 ods.2 písm. e) tejto vyhlášky.

§ 4

(1) Vo veciach, ktoré sa dotýkajú oblasti, rozhodujú orgány štátnej správy, najmä územného plánovania, banské úrady, stavebné úrady, orgány ochrany ovzdušia, vodohospodárske, poľnohospodárske, poľovnícke, rybárske a dopravné orgány, ako aj orgány cestovného ruchu, telesnej výchovy a zdravotníctva s ohľadom na poslanie oblasti, a to v súčinnosti s príslušnými orgánmi štátnej ochrany prírody.

(2) Obdobne postupujú orgány a organizácie, ktoré v oblasti robia vlastné opatrenia na ochranu ovzdušia, vody, pôdy, vegetačného krytu, rýb, zverí a iných voľne žijúcich živočíchov.

§ 5

(1) O odlišnom spôsobe ochrany území, ktoré sú v oblasti a v jej ochrannom pásme, platia osobitné podmienky určené príslušnými orgánmi.

(2) Vyhlásením oblasti nie sú dotknuté záujmy obrany štátu.

(3) Vyhlásením oblasti nie sú dotknuté vlastnícke práva a iné majetkové vzťahy k nehnuteľnostiam, ktoré sú na území oblasti.

§ 6

(1) Štátnu ochranu prírody na území oblasti a ochranného pásma v zmysle tejto vyhlášky vykonáva v rámci svojej pôsobnosti Slovenský ústav pamiatkovej starostlivosti a ochrany prírody v Bratislave; starostlivosť o jaskyne a krasové javy zabezpečuje Správa slovenských jaskýň v Liptovskom Mikuláši.

(2) Pri ochrane prírody a prírodného prostredia oblasti a jej ochranného pásma sa aktívne podieľajú národné výbory pôsobiace na ich území.

(3) Orgány a organizácie, ktoré využívajú územia oblasti a jej ochranného pásma, zabezpečujú v rámci svojej pôsobnosti finančné a materiálové prostriedky na ochranu, rozvoj a zveľaďovanie oblasti, pokiaľ potreba týchto prostriedkov vyplýva z užívania časti oblasti v rámci činnosti, ktorou sú poverené.

§ 7

Mapy, v ktorých je zakreslené územie oblasti a jej ochranného pásma,sú uložené na Slovenskom ústave pamiatkovej starostlivosti v Bratislave, na Stredoslovenskom krajskom národnom výbore v Banskej Bystrici a na okresných národných výboroch v Banskej Bystrici, Dolnom Kubíne, Liptovskom Mikuláši, Martine a na Krajskej správe geodézie a kartografie v Banskej Bystrici.

§ 8

Táto vyhláška nadobúda účinnosť dňom vyhlásenia.

Minister:

Válek v. r.

Príloha vyhlášky č. 8
1974 Zb.

Vymedzenie územia chránenej krajinnej oblasti Veľká Fatra a jej ochranného pásma

Chránená krajinná oblasť sa rozprestiera na území Slovenskej socialistickej republiky v Stredoslovenskom kraji a zaberá celé pohorie Veľkej Fatry. Ohraničujú ju tieto obce: Kraľovany, Ružomberok, Liptovská Osada, Liptovské Revúce, Staré Hory, Harmanec, Čremošné, Blatnica, Belá-Dulice, Sklabinský Podzámok, Turčianska Štiavnička, Podhradie a Krpeľany.

Územie chránenej krajinnej oblasti a jej ochranného pásma je vyznačené na odtlačkoch Základnej mapy ČSSR v mierke 1 : 50 000 na týchto mapových listoch:

26 - 34 Ružomberok
36 - 11 Diviaky
36 - 12 Donovaly
36 - 14 Banská Bystrica

I. Vymedzenie oblasti

Hranica oblasti prebieha od východiskového bodu v úžine medzi Kraľovanmi južne od kóty 567 (Malá Fatra), pokračuje po ľavom okraji vodnej nádrže k priehradnému múru Krpelianskej priehrady, ďalej sleduje súvislý okraj lesa v juhozápadnom smere východne od obcí Krpeľany, Nolčovo a Podhradie, odkiaľ pokračuje na západ k južnému okraju obce Turčianska Štiavnička, sleduje cestu po obec Sklabinský Podzámok, obchádza intravilán obce na severovýchode smerom ku Kantorskému potoku, odtiaľ pokračuje približne v južnom smere do Sklabinskej doliny, ktorú sleduje pol kilometra juhovýchodným smerom, ďalej pokračuje na juhozápad proti ľavostrannému prítoku Sklabinského potoka. Potom hranica sleduje súvislý okraj lesa juhovýchodným smerom asi 1,5 km, odtiaľ sa lomí na západ a pokračuje súvislým okrajom lesa a pozdĺž pravostranného prítoku zbieha k potoku Vôdky južne pod kótou 695 (Hradište), ktorý sleduje až po sútok s Belianskym potokom. Ďalej hranica oblasti obchádza východný okraj obce Belá-Dulice, pokračuje súvislým okrajom lesa na juhozápad východne od obcí Necpaly, Blatnica a Mošovce, kde pod kótou 597 pokračuje na juhovýchod a juh k potoku Rakša, ktorý sleduje až k sútoku s potokom Hrádky. Potom hranica pokračuje súvislým okrajom lesa až ku hranici katastrálneho územia obce Háj, sleduje ju na juhovýchod a pokračuje hranicou katastra obce Čremošné do údolia ľavostranného prítoku potoka Dolinka, odkiaľ pokračuje na juhovýchod k sútoku potokov Žarnovica a Biela voda. Ďalej hranica pokračuje proti toku Bielej vody na východ, neďaleko rozdvojenia sleduje štátnu hradskú k Hlbokému potoku, potom pokračuje tokom potoka Harmanec a Bystrica až k obci Uľanka. Tu sa hranica lomí a pokračuje na sever proti toku Starohorského potoka cez obec Staré Hory do sedla Veľký Šturec a cez kóty 778 a 723 až k potoku Suchá rieka. Potom sa hranica lomí na juhozápad, obchádza intravilán obce Liptovské Revúce, pokračuje súvislým okrajom lesa cez kótu 634 až k riečke Revúca k južnému okraju obce Ružomberok-Biely Potok, obchádza intravilán obce na západe a pokračuje opäť tokom riečky k južnému okraju mesta Ružomberok až po ľavostranný prítok riečky Revúca. Tu sa hranica lomí na juhozápad, pokračuje k súvislému okraju lesa, ktorý sleduje severozápadne až k štátnej hradskej, po ktorej pokračuje na úroveň železničnej zastávky Švošov, odkiaľ sa lomí na juhozápad k Lánovému potoku, odtiaľ severozápadným smerom sleduje okraj súvislého lesa, obchádza intravilán obce Ľubochňa, pokračuje popri riečke Ľubochnianka na sever, potom pozdĺž hranice lesa k severozápadnému okraju obce Rojkov. Odtiaľ sleduje štátnu hradskú až k rieke Váh a po jej ľavom okraji prichádza k východiskovému bodu tohto opisu hraníc chránenej krajinnej oblasti.

Hranica chránenej krajinnej oblasti, pokiaľ ide o lesný fond, je zakreslená aj v prehľadových organizačných mapách 1 : 25 000, vyhotovených Ústavom pre hospodársku úpravu lesov vo Zvolene.

Rozloha oblasti je 60 610 ha.

II. Vymedzenie ochranného pásma oblasti

Hranica ochranného pásma oblasti vychádza na juhozápadnom okraji chránenej oblasti od sútoku potoka Žarnovica a Biela voda, pokračuje potokom Žarnovica na západ po sútok s potokom Teplica, kde sa lomí severným smerom a sleduje potok Teplicu až po sútok s riekou Turiec. Ďalej sleduje rieku Turiec až k Váhu, kde nadväzuje na ochranné pásmo chránenej krajinnej oblasti Malá Fatra, s ktorým súvisí na severe. Na východe a juhovýchode hranica ochranného pásma sleduje štátnu cestu Ružomberok, Liptovská osada, Liptovské Revúce, Šturec, Staré Hory až k odbočke cesty na Harmanec.

Rozloha ochranného pásma oblasti je 20 500 ha.

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky, správca obsahu a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je
Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava,
tel.: 02 888 91 137, fax: 02/52442853, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.